

17 июля 2012

Так у Святому Письмі робиться натяк на історію падіння славетної Трої. Греки багато років не могли подолати троянців. І ось ті, прокинувшись одного ранку, побачили під своїми могутніми стінами велетенського позолоченого дерев'яного коня і вирішили, що це дарунок греків на знак примирення з ними. Наївні троянці затягли коня до міста, милувалися ним цілий день, а вночі з нього вилізли грецькі воїни і відчинили своїм співвітчизникам ворота Трої. В ту ніч були перебиті майже всі троянці.

Таке ж у нас враження від змін до Закону про кінематографію, запропонованих Верховній Раді депутатом В.В.Януковичем. Нібито в ньому є для кінематографа кілька вагомих пільг, але ці пільги не так для творців фільмів, як для тих діячів, для яких творчість немає жодного значення. Їм – аби гроші.

Давайте подивимося, як розглядався подібний законопроект в Росії. От що написано у газеті СК (№6 від 04.06.2012 р.): «29 мая в Государственной Думе РФ состоялись первые парламентские слушания на тему «О законодательном обеспечении развития российской кинематографии». Дискуссией руководил председатель комитета по культуре Госдумы РФ, режиссер Станислав Говорухин.

Присутствовали: первый заместитель председателя Госдумы России Александр Жуков, заместитель председателя Государственной думы России Людмила Швецова, член Совета Федерации от республики Тува, телепродюсер Алексей Пиманов, руководитель Департамента кинематографии Минкультуры РФ Вячеслав Тельнов, исполнительный директор Фонда кино Сергей Толстиков, генеральный директор киноконцерна «Мосфильм» Карен Шахназаров, генеральный директор киностудии им. М.Горького Сергей Зернов, председатель комитета по культуре Санкт-Петербурга Дмитрий Месхиев, председатель совета директоров киностудии «Ленфильм» Эдуард Пичугин.

Режиссеры: Вадим Абдрашитов, Владимир Бортко, Владимир Хотиненко, Андрей Смирнов, Андрей Прошкин, Алла Сурикова, Лариса Садилова, Геннадий Полока, Виталий Манский. Продюсеры: Леонид Верещагин, Ренат Давлетьяров, Михаил Зильберман, Андрей Герасимов, Александр Акопов, Наталья Мокрицкая. А также культурологи: Кирилл Разлогов, Даниил Дондурей, социолог Олег Иванов...»

А з ким же В. В. Янукович обговорював цей проект змін до Закону? Вже точно не з досвідченими кінематографістами. Його головними консультантами були Денис Ржавський, який є помічником депутата Януковича, і нещодавня володарка невеличкої дубляжної фірми Катерина Копилова, що раптово стала головою Державного агентства України з питань кіно. А от кінематографічна громадськість з проектом змін до Закону про кінематографію не була навіть ознайомена. Добре, що цей проект випадково потрапив до рук членів правління Одеського відділення Національної спілки кінематографістів України, і вони здійняли з цього приводу справедливий галас. Вони звернулися до Президента України, прем'єр-міністра, міністра культури та голови НСКУ. Зможе це звернення що-небудь дати? Навряд чи. Сумніваємось, що Президент схоче напоумити свого сина, який не має ані знань в цій специфічній галузі, ані відповідного досвіду. Мабуть нічого не зробить і прем'єр-міністр.

За таких умов навряд чи щось зможе зробити і міністр культури, не кажучи вже про голову НСКУ.

Депутату В. В. Януковичу треба було порадитись з досвідченими кінематографістами, які ще залишилися на Національній кіностудії ім. О. Довженка, Одеській кіностудії, Національній кінематеці та Київській студії хронікально-документальних фільмів, а не з тими, з ким він радився.

Чесно кажучи, справа навіть не в цих поправках до Закону, який не так вже й важко виправити, а в тому, хто буде на підставі цього закону розподіляти бюджетні гроші між виробниками кінофільмів. За думкою пана Януковича-молодшого цією справою повинна керувати якась суто громадська «Асоціація», якою практично керує все той же Денис Ржавський. Наслідки такого керівництва абсолютно зрозумілі. Адже і тепер він разом з пані Копиловою фактично розподіляє гроші в Державному агентстві України з питань кіно.

Всі переможні реляції пані Копилової є сумнівними. Фільми, які одержали престижні фестивальні нагороди, не мають до неї жодного стосунку. Фільм «Крос», що отримав приз у Каннах, фінансувала не вона, а якась французенка. На фільм «Будинок з баштою» Єви Нейман вона не дала жодної копійки. Більш-менш успішний в українському прокаті фільм «Той, що пройшов крізь вогонь» запустила до виробництва ще її попередниця Г. Чміль. Але це не завадило пані Копиловій двічі з'їздити до Канн з фільмами, до яких вона не була причетна.

Вона пишається «підчингом», тобто по-простому відбором кінопроектів для державної підтримки і державного замовлення. Однак чим тут пишатися? Адже три чверті проектів, що були відібрані, мають вкрай низьку художню якість. Апофеозом неподобства став проект про геніального Сергія Параджанова у постановці економістки за освітою Олени Фетісової. Більшість інших проектів подібні до цього. Затверджений досить цікавий сценарій О.Германа молодшого, але він не має до України жодного відношення. Тобто виходить, що бідна Україна фінансує кінематограф багатой Росії. Чи не безумство?

Комісія, яка відбирала кінопроекти, дискредитувала себе ще й тим, що її члени проштовхували через неї свої власні проекти. Це було засуджено рішеннями секретаріату і пленуму Правління Національної спілки кінематографістів. Змушені були один за одним піти у відставку голови Експертної комісії Роман Балаян та Олег Фіалко. В ній майже не залишилося справжніх кінематографістів.

А з приводу незрозумілого фінансування пані Копиловою російського фільму «У суботу» відбувся аудит Рахункової палати України, який констатував: «За висновком Колегії Рахункової палати, Україна має потужну школу акторської майстерності, проте укладені Державною службою кінематографії (тобто Агентством з питань кіно) договори на так зване «спільне виробництво» фактично є фінансуванням кінопродукції інших держав. Виділення коштів ТОВ «Компанія СОТА Сінема груп» у сумі понад 13 млн. грн. на ігровий фільм «У суботу» за відсутності рішення Міністерства культури і туризму України про спільне виробництво фільму не відповідає вимогам Європейської конвенції про спільне кінематографічне виробництво, суперечить принципам національного фільму, визначеним Законом України «Про кінематографію» і є неефективним використанням бюджетних коштів».

А Державна фінансова інспекція України висловилася ще жорсткіше: «За результатами ревізії встановлено фінансових порушень, що призвели до збитків державного бюджету на загальну суму 12,4 млн. грн.... Матеріали ревізії готуються для передачі до правоохоронних органів.»

Наскільки нам відомо, на підставі цієї ревізії СБУ порушила проти пані Катерини Копилової та продюсера ТОВ «Компанія СОТА Сінема груп» Олега Кохана кримінальну справу. Незалежно від того, чим закінчиться ця справа, абсолютно зрозуміло, що пані Копилова все одно вона не має жодного права залишатися на посаді. Адже зміни у Законі про кінематографію, які з її подання пропонує народний депутат В.В.Янукович,

можуть надати їй ще більше можливостей для зловживань.

Ми не зупиняємося на вадах проекту змін до Закону про кінематографію, бо одеські кінематографісти ретельно розібралися в цьому раніше за нас і свої зауваження дуже чітко сформулювали в зверненні до керівників держави і в статті у газеті «Вечірня Одеса» від 10 липня 2012 року.

Ми переконані: ніяк не можна допустити, щоб доля українського національного кіно перебувала в руках невігласів у кінематографічних справах, а кінобюджет став годівницею для нечесних осіб.

**Голова правління осередку
Національної спілки кінематографістів України
на НКХФ ім. О.Довженка»,
Народний артист України В.Савельєв**

**Члени правління:
Народний артист України М.Ільїнський
Заслужений діяч мистецтв України О.Муратов**

{jcomments on}